

Parametry zarządzania ryzykiem braku zgodności w MiFID

Grzegorz Włodarczyk

Starszy ekspert ds. compliance

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności jest jednym z kluczowych aspektów zarządzania firmą inwestycyjną czy bankiem z art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami inwestycyjnymi¹. Pogląd ten był wielokrotnie akcentowany tak poprzez stanowiska Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego², jak i przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities and Markets Authority - ESMA)³. Warto wskazać, że np. UKNF w cytowanym Stanowisku wprost wskazuje, że nieprawidłowością w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności jest brak określonej metodyki zarządzania wskazanym ryzykiem, czyli brak określenia praktycznego zastosowania metod do zarządzania ryzykiem⁴. Ryzyko braku zgodności jest ryzykiem z gatunku trudnomierzalnych, klasyfikowane zaraz obok ryzyka prawnego albo ryzyka reputacyjnego. Poniżej przedstawiam krótką i prostą metodykę zarządzania ryzykiem braku zgodności w zakresie MiFID. Na wstępie zaznaczam, że konkretne parametry, które badane są w ramach kompleksowej oceny ryzyka braku zgodności w kontekście MiFID to kwestia indywidualna, może być ich więcej, mniej, w zależności od rodzajów działalności maklerskiej świadczonych przez daną firmę inwestycyjną czy bank. Podobnie z określaniem parametrów danego współczynnika – należy dostosować je do swojego apetytu na ryzyko oraz określić na podstawie analizy danych historycznych.

---

¹ tj. Dz. U. z 2010 Nr 211, poz. 1384, z późn. zm.

² Por. Stanowisko UKNF w zakresie funkcjonowania w ramach firm inwestycyjnych systemu nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance) z dnia 28 maja 2014 r.

³ Por. Wytyczne ESMA w sprawie określonych aspektów wymogów dyrektywy MiFID dotyczących komórki ds. nadzoru zgodności z prawem z dnia 25 czerwca 2012 r., syg. ESMA/2012/388. Por. także Financial Conduct Authority Handbook – SYSC 6.1 Compliance, czy opracowanie Komitetu Bazylejskiego ds. Nadzoru Bankowego - Zgodność i funkcja zapewnienia zgodności w bankach z kwietnia 2005 r.

⁴ Za: Uniwersalny słownik języka polskiego, „metodyka” to „zbiór zasad dotyczących sposobów wykonywania jakiejś pracy lub trybu postępowania dotyczącego określonego celu”.

Jako współczynniki właściwego zarządzania ryzykiem braku zgodności w MiFID, w którym przesłanką naczelną będzie najlepiej pojęty interes klienta proponuję na przykładzie banku:

Lp.	Parametr mierzony	Oszacowanie ryzyka
1.	Procent transakcji nieodpowiednich w skali całego banku	1
2.	Procent osób, które wykonały ankietę wiedzy i doświadczenia	1
3.	Braki w dokumentacji	1
4.	Szkolenia: ilość pracowników x parament szkoleń,	1
5.	Ilość dokumentacji - Test wiedzy i doświadczenia, jej wynik, ostrzeżenie etc.	1
6.	Ilość dokumentacji - Umowa o świadczenie danej usługi	1
7.	Ilość dokumentacji - Regulamin świadczenia danej usługi	1
8.	Dostosowanie do stanowisk regulatorów	1
9.	STALY PARAMETR: jeśli dany bank nie świadczy usługi doradztwa inwestycyjnego należy oszacować ryzyko świadczenia doradztwa bezumownego jako „1”, jeśli zaś bank na świadczenie takiej usługi posiada licencję należy ryzyko świadczenia doradztwa bezumownego oszacować jako „0”, chyba że istnieją przesłanki, aby ryzyka oszacować odmiennie	1
10.	Reklamacje	1
11.	Reklamacje eskalowane do UKNF	1
		11

Gdzie:

OCENA RYZYKA:	
0:	Bardzo dojrzałe zarządzanie ryzykiem braku zgodności
1-5:	Dojrzałe zarządzanie ryzykiem braku zgodności
6-8:	Niedojrzałe zarządzanie ryzykiem braku zgodności
9-11:	Bardzo niedojrzałe zarządzanie ryzykiem braku zgodności

- Kategoria nr 1 nie wymaga w zasadzie podjęcia działań naprawczych (stan postulowany).
- Kategoria nr 2 wymaga podjęcia niewielkich działań naprawczych, doprecyzowania kilku kwestii etc.
- Kategoria nr 3 wymaga szybkich działań naprawczych, gdyż prawdopodobnie usługi inwestycyjne są świadczone w sposób nieodpowiedni, niezgodny z MiFID.
- Kategoria nr 4 wymaga zapewne natychmiastowych działań naprawczych, najpewniej o charakterze systemowym, a usługi na podstawie MiFID są świadczone w sposób niezgodny z MiFID, zatem istnieje znaczne ryzyko materializacji się ryzyk -

regulatorskiego, braku zgodności, reputacyjnego. Wynik na poziomie 9 – 11 pkt. powinien być natychmiast eskalowany do rady nadzorczej.

Propozycje określania parametrów przedstawiam poniżej(choć oczywiście jak wspominałem na wstępie powinniśmy je dostosować do swojego apetytu na ryzyko etc.).

